

Sisäilmaongelmat työpaikoilla – työsuojeluviranomaisen havaintoja tarkastuksilta

LSAVI, työsuojelun vastuualue

- Paikallinen työsuojeluviranomainen, joka ohjaa ja valvoo työsuojelusäädösten noudattamista
- Tarkastukset näkyvin osa toimintaa
- Tarkastukset asiakasaloitteisia tai viranomaisaloitteisia

TS 22.3.16

Koulujen sisäilmaongelmat yleisiä kunnissa

MISTÄ KYSE

Turun Sanomat kysyi koulujen sisäilmasta lounaisen Suomen kunnilta sähköpostilla maaliskuun alussa.

KUNNILTA KYSYTTIIN SEURAAVAA: Onko jossain kuntanne kouluista todettu sisäilmaongelmia viimeisen kymmenen vuoden aikana? Missä ja koska? Onko kunnassa parhaillaan käynnissä/tulossa sisäilmaongelmista johtuvaa kouluremonttia?

<p>AURA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ei rakenteellisia, todettuja sisäilmaongelmia. Ongelmat lähinnä ilmanvaihdon ja kiinteistötekniikan kunnossapitoon liittyviä. 	<p>puutteellista ilmanvaihtoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Koulukeskuksen toisessa osassa tehdään tänä keväänä sisäilmatutkimukset. 	<p>MYNÄMÄKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Tavastilan koulun alakerran erillinen luokkahuone turkittu ja suljettu pois koulukäytöstä, korjaussuunnitelma tekeillä ■ Lukion alakerta 2011 korvattu muovimatot lattialaatoituksella 	<p>Töistä</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Träskin koulu 2010 ■ Pargas svenska gymnasium ja koulukeskus 2005-2007. 	<p>Tehty myös yksittäisiä luokka-kohtaisia sisäilmatutkimuksia - tehty korjauksia ja asennettu ilmasuodattimia.</p>	<p>huonokuntoinen, ei korjata laajasti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Mm. seuraavista koulutiloista luovuttu 2000-luvun aikana sisäilmasta johtuvista tai strategista syistä: Majanummi, Varissuo (Orminkuja), Kakskerta, Kastu, Kreivilä, Paavola, Perno, Runosmäki ja Hepokullan koulun ABC-rakennus.
<p>EURA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kauttuan koulu 2015 kuntotutkimus tehty, kunta laatii korjaussuunnitelmaa. 	<p>LAITILA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Suontaan alakoulu 2012 ■ Kappelimäen alakoulu 2010 	<p>NAANTALI</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Majjamäen koulu Yksittäisiä ongelmia korjattu. ■ Kalevanmäen koulun peruskorjauksessa parannetaan myös sisäilmaolosuhteita. 	<p>PYHÄRANTA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ihoden koulu 2011-2012 vanha osa koulusta purettu. Opetus alkoi uusissa tiloissa syksyllä 2015. 		<p>UUSIKAUPUNKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Männäisten koulun Kuuselan yksikkö Kalannissa 2014-2015 käynnissä alapohjan korjaustöidenpiteitä.
<p>EURAJOKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sisäilmaongelmat olleet lähinnä ilmanvaihdon tehotto-muutta ■ Ilmanvaihtoa uusittu mm. keskustan ala-asteella, yläasteella/lukiassa ja Sydänmaan koulussa. 	<p>LIETO</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Littoisten koulu 2013 ongelmat korjattu ■ Keskuskoulu ja lukio ilmanvaihtoon liittyviä parannuksia ja peruskorjaustarvetta 2013-2016. Keskuskoulun remontti jatkuu kesällä, lukion peruskorjauksen aikataulu tarkentuu 2016. ■ Loukkaisten koulu peruskorjausta tehty 2012-2013. 	<p>NOUSIAINEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Valperin koulu Otettiin pois koulukäytöstä keväällä 2015. Opetus alkoi uudessa koulussa syksyllä 2015. ■ Paijula 2015 tehty korjaustöidenpiteitä, jotta opetus voi jatkua tiloissa kevätkauden. Selvitykset koulun korjauksesta käynnissä. ■ Henrikin ja Nummen kouluissa käynnissä selvitykset peruskorjauksista, jotka osin johtuvat sisäilmaongelmista. 	<p>PÖYTÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Elisenvaaran koulu 1996,2010 ja 2016 ilmavuotojen tiivistyskorjaukset meneillään. Yläkoulu toistaiseksi pois opetuskäytöstä. ■ Heikinsuon koulu tutkimuksia vuosina 2003, 2013 ja 2014. Korjattu vanhat lattiarakenteet. ■ Kyrön koulun puurakennukset alkaen 2013. 	<p>SOMERO</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kiiruun koulu ↑ vanha koulurakennus purettu ja uuden rakentaminen alkamassa. 	<p>VEHMAA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vinkkilän yläaste 2015 otettu pois koulukäytöstä helmikuussa 2016. Kuntaan suunnitella uusi yhtenäiskoulu.
<p>KAARINA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ei sisäilmatutkimuksessa todettuja sisäilmaongelmia. ■ Sisäilmaan liittyvää oireilua ollut Valkeavuoren koulussa. ↓ Hövirinnan koulussa rakenteista johtuvia kosteusvaurioita - korjattu 2015. Muissakin rakennuksissa ollut kosteusvahinkoja. 	<p>LOIMAA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hirvikosken koulu 2012 ■ Kojonkulman koulu 2012 ■ Kirkonkylän koulu 2008 ■ Opintien koulu 2005 	<p>PAIMIO</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vistan koulu mm. yläkoulu-rakennus ja ns. kivikoulu yläkoulun peruskorjaus ja laajennus käynnissä. Kivikoulu investointiohjelmassa vuosina 2017-2018. ■ Jokelan koulu saneerattu vuosina 2008-2015, viimeisen rakennuksen peruskorjaus 2017. 	<p>RAISIO</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Konsan koulun asunto-osa kosteusvaurio korjattu 2015. ■ Krookilan koulu sisäilmaremontti valmis 2015. ■ Ihalan koulu ongelmia korjattu useaan otteeseen alkaen 2007. ■ Vaisaaren koulu Sisäilmaan liittyviä tutkimuksia ja korjaustöitä käynnissä. 		<p>Ei ole todettu sisäilmaongelmia:</p> <p>KOSKI KUSTAVI MARTTILA ORIPÄÄ RUSKO SÄKYLÄ TAIVASSALO</p>
<p>KEMIÖNSAARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kemiön koulukeskus 2009 ongelmat korjattu siivoamalla alapohja ja parantamalla sen tuuletusta. ■ Amosparjan Skolan peruskorjaus meneillään, sen yhteydessä parannetaan myös 	<p>MASKU</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kurittulan koulu 2015 otettu pääosin pois opetuskäytöstä kesällä 2015. Suunnitella uusi koulurakennus. ■ Lemun koulu 2015 ↓ korjaustyöt käynnissä. ■ Seikelän koulu 2016 kuntotutkimus valmistunut, korjaustyöt alkavat kesällä. 	<p>PARAINEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Iniön koulu 2015-2016 ■ Skräbbölen koulu 2013 korjaus ja laajennus käynnissä ■ Vänon koulu 2013 korjattu, poistettu opetuskä- 	<p>SALO</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Moision koulu 2015 korjauksia tulevana kesinä ■ Armfeltin koulu 2015-2016 korjauksia tiedossa ■ Marian koulu 2012 ■ Perniön kirkonkylän koulu 2014 	<p>TURKU</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Pääskyyvuoren koulu ↑ ongelmat ratkaisuvaiheessa ■ Sirkkalan koulu ongelmarakennus puretaan pois ■ Kiinamyllyn koulu odottaa VSSHP:n päätöstä tulevasta paikasta ■ Vähä-Heikkilän koulu yhdessä rakennuksessa sisäilmakorjaukset meneillään ■ Moision koulu koko ajan seurannassa ■ Hannunniitun koulu tutkitaan ja korjataan, odottaa laajaa peruskorjausta ■ Hepokullan koulu ongelmarakennuksesta luovuttu ■ Vasaramäen koulu 	<p>RAUMA</p> <p>Ei vastannut kyselyyn</p>
			<p>SAUVO</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Koulukeskuksen asuntolarakennuksen opetustilat otettu pois opetuskäytöstä syksyllä 2015. 		<p>Kyselyyn vastasi 30 kuntaa. Kuntien mukaan sisäilmaongelmien määrittely on vaikeaa ja sisäilmaan liittyviä korjauksia tehdään monenlaisten remonttien yhteydessä. Listauksessa mainituissa kouluissa sisäilmaongelmien syyt vaihtelevat yksittäisistä ilmanvaihdon puutteista rakenteiden mittaviin kosteus- ja homevaurioihin.</p>

Teksti: Elina Malkamäki, kuvat: Jani Iitonen, TS-arkisto, grafiikka: Elina Nuomi

Tarkastukset toimialoittain v. 2016 (Juha-yksikkö)

Sosiaali- ja terveysala	~ 200
Koulutus	~100

Annetut velvoitteet

”Sisäilman aiheuttama terveysvaara”

Kehotuksia 17 kpl

Toimintaohjeita 39 kpl

”Työpaikan ilmanvaihto”

Kehotuksia 2 kpl

Toimintaohjeita 38 kpl

Tarkastuksilla havaittua

- Työntekijät oireilevat
- Rakennuksen kunto?
- Ongelmat usein pitkittyneitä
- Sisäilmaongelmien syitä ei ole selvitetty riittävästi
> korjaukset puutteellisia
- Asenteiden lisäksi myös raha ratkaisee
- Tiedottaminen puutteellista

Yleisarvio:

”Sisäilmaongelmien valvonta välillä kuin kivireen vetämistä.”

Työnantajalle annetut velvoitteet

- Toimintaohje vai kehotus? Myös käyttökielto mahdollinen
- Perusteena työntekijöiden terveydellinen haitta tai terveyden menettämisen vaara
- Velvoitteen antamiseen riittää ”vahva epäily”
- Työnantajan selvittävä rakennuksen kunto esim. kuntotutkimuksen avulla
- Pyydetään myös selvitys jatkotoimista
- Työterveyshuollon lausunnolla suuri merkitys

Vinkkejä työnantajille

- Rakennusten huoltaminen ja kunnan tarkastaminen määräajoin tärkeää > huoltosuunnitelmat, -pöytäkirjat jne.
- Vastuhenkilöt nimettävä
- Havaittuihin ongelmiin puututaan välittömästi
- Rakennuksen kuntotutkimus, jos ei tiedetä ongelmien alkuperää
- Työterveyshuolto kytketään mukaan mahd. varhaisessa vaiheessa
- Väistötilat, kalusteet > varmistetaan ”puhtaus”
- Yhteistyö tärkeää, rahoista päättävät mukaan
- Henkilöstöä tiedotetaan riittävästi asioiden etenemisestä
- Seuranta

Työsuoja.fi

Työsuoja.fi hallinnon verkkopalvelu

Terve ja
turvallinen
työpaikka

Reilu
työelämä

Valtakunnallinen puhelinneuvonta

0295 016 620

Työsuojeluvalvonnan ohjeita 3/2016
KOSTEUS- JA HOMEVAURIOIDEN
AIHEUTTAMIEN TERVEYSHAITTOJEN JA
- VAAROJEN VALVONTA

 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ